

Győz az Isten!

Időpont: Húsvét I. ünnepe; 1955. április 10.

Alapige: Zsoltár 118: 14-24.

Erősségem és énekem az Úr, és ő lőn nékem szabadulásul.

Vígasságnak és szabadulásnak szava van az igazak sátoraiban: Az Úrnak jobbkeze hatalmasan cselekedett!

Az Úrnak jobbkeze felmagasztaltatott; az Úrnak jobbkeze hatalmasan cselekedett!

Nem halok meg, hanem élek, és hirdetem az Úrnak cselekedeteit!

Keményen megostorozott engem az Úr; de nem adott át engem a halálnak.

Nyissátok meg nékem az igazságnak kapuit, hogy bemenjek azokon és dicsérjem az Urat!

Ez az Úrnak kapuja; igazak mennek be azon.

Magasztallak téged, hogy meghallgattál, és szabadításomul lettél!

A kő a melyet az építők megvetettek, szegeletkövé lett!

Az Úrtól lett ez, csodálatos ez a mi szemünk előtt!

Ez a nap az, a melyet az Úr rendelt; örvendezzünk és vígadjunk ezen!

Húsvét győzelmi ünnep. Már a zsidóknál is az volt: az Egyiptomból való kiszabadulás diadalmi ünnepe. A keresztyénségben is ez maradt: a halál kötelékeiből való kiszabadulás, a feltámadás diadalmi ünnepe. Mindkét esetben nem ember győzelméről van szó. Egyiptomból sem az elnyomott nép öntudatra ébredése, a rabiga alól való fellázadás félelmetes tömegereje, még csak nem is Mózes diplomáciai ügyeskedése hozta ki a zsidó népet. Isten nyúlt bele nyilvánvalóan népe történetébe. Jézust sem a benne rejlő elpusztíthatatlan élet hozta ki a sírból. Nem magától támadott fel, hanem Isten támasztotta fel őt. Isten nem engedte, hogy az Ő Szentje rothadást lásson. E nélkül az isteni beavatkozás nélkül az Ő teste is épp úgy elrothadt volna, mint a miénk. Feltámadása tehát nem olyan, mint az ősszel elszáradt élő növény tavaszi életre kelése, mely kibújik a hant alól, mihelyt megcsókolja a tavaszi napsugár a göröngyöt, hanem Isten belenyúlása az üdvtörténetbe. Isten győzött Egyiptom fölött. Isten győzött a nagypénteki sír fölött is.

Ezen a győzelmi ünnepen egy győzelmi ének az ige hirdetés alapjául kirendelt szent lecke.

1. Ez a zsoltár a templomépítő nép győzelmi éneke.

Maga a zsoltár nem árulja el közelebbről keletkezése körülményeit s így csupán találgatásokra és következtetésekre vagyunk utalva. A felvetődött elméletek között legvalószínűbb az, mely ezt a zsoltárt az úgynevezett második jeruzsálemi templom felszentelési ünnepének zsoltárává teszi.

A híres salamoni templom áldozatául esett a babiloni háborúnak. A győztes sereg kifosztotta a templomot, a szenthely leégett. Az anyagi és érzelmi veszteségnél még nagyobb volt a szomorú eset lelki kára. Miért nem védte meg Isten a házát? Legyőzték Istent? A babiloniak és káldeusok erősebbek, mint Isten? Ezek a kínzó kérdések gyötörték a nép lelkét. Űszkös romok hirdették évtizedeken át: Legyőzték Istent!

Hosszú idő után nyílt meg a hazatérés kapuja a fogságba hurcolt zsidóknak. A hazatérők rögtön nekiálltak a templomépítésnek. Hamarosan nagy ünnepélyességgel letették az új templom alapkövét. Ekkor azonban más baj támadt. A samáriabeliek bosszúja elgáncsolta a perzsa udvarnál a templomépítés ügyét. 12 évig állott a munka. Begyepesedő fundamentum gúnyolta a hívőket: Legyőzték Istent!

Végre azután Aggeus és Zakariás próféta buzdítására a perzsa udvar engedélye alapján újra megindult a munka s megépült az úgynevezett Zorobábel-féle templom. A nép szíve ujjongott: Mégis győzött Isten! Isten erősebb, mint az elnyomó hatalom birtokosai, bölcsőbb, mint a gáncsoló cselszövők, a végső győzelem mindig az Övé!

Ennek a templomnak a felszentelésére készült valószínűleg ez a zsoltár. Váltakozó ének volt. A zsoltár elejét az ünnepre felvonuló sereg énekelte: "Erősségem és énekem az Úr... Az Úrnak jobb keze hatalmasan cselekedett. Nem halok meg, hanem élek." Mikor az új templom kapujához ért a sereg, akkor énekelték a 19. verset: "Nyissátok meg nékem az igazságnak kapuit, hogy bemenjek azokon és dicsérjem az Urat!" A megnyíló kapuban a leviták kara fogadta énekkel a hívek seregét: "Ez az Úrnak kapuja... Az Úrtól lett ez, csodálatos ez a mi szemünk előtt! Ez a nap az, amelyet az Úr rendelt; örvendezzünk és vigadjunk ezen!"

Győzött az Isten!

2. Ez a zsoltár azután Krisztus győzelmi éneke lett.

Kétszer is kerül Krisztus ajkára a 118. zsoltár a nagyhéten. Mikor már világos volt a bennfentesek előtt, hogy ügye emberileg veszett ügy, el fogják taposni, szét fogják zúzni, mint valami kellemetlenkedő férget, s már csak a mód tekintetében folynak tárgyalások, hogy miként lehetne leggyorsabban s legkevesebb feltűnés nélkül eltenni Krisztust láb alól, akkor idézi ellenségei fejére egy templomi beszéde alkalmával történt számonkérésekor a 118.

zsolnárból a templomépítés abbaahyásakor félredobott, megvetett, elfelejtett kő történetét, melyről a templomépítés újrakezdésekor tűnt ki, hogy az építés legfontosabb köve: a szegeletkő. Bátran megmondja nekik, hogy ezt a csodát még egyszer átélük ők is, s meglátják, hogy nem a szegeletkő megvetői pusztítják el a követ, hanem a szegeletkő pusztítja el ellenségeit. Aki e kőre esik – mutat magára – szétzúzatik, akire pedig ez esik, szétmorzsolja azt. /Máté 21:42-46./ Mintha csak azt mondaná: Valamikor régen is a bossúra éhes samaritánusok győztek a szegeletkő fölött, de azután a szegeletkőé lett a végső győzelem. Most ti győztök, de azután győzni fog az Isten.

Még egyszer kerül elő a nagyhéten a 118. zsolná. Ezt énekelte az első úrvacsorai gyülekezet, Jézus és tanítványai, mikor nagycsütörtök este az utolsó vacsora után dicséretet énekelve kimenének az Olajfák hegyére. /Márk 14:26./ Fölöttük sötét viharfelhők, Júdás már elindult ördög sugallta útjára, Jézus arcára is árny borul, de az ajkuk zengi: Győzni fog az Isten!

Aminthogy győzött is, csak ki kellett várni rendelt idejét.

3. Ez a zsolná azután Péter győzelmi éneke lett.

A nagycsütörtökön meggyávult Péternek húsvét visszaadta a bátorságát, pünkösöd pedig hitvallóvá tette. Mikor börtönbe vetették azért, mert Krisztusról prédikált a templomban s másnap a főpapi tanács elé állították, egy pillanatra sem inog meg, pedig valamikor ezeknek a szolgálói előtt is gyáván megtagadta Urát s Megváltóját. Bátran beszél arról, hogy azt a Jézus Krisztust, akit a főpapi tanács megöletett, Isten feltámasztotta, s ezzel beteljesedett rajta a 118. zsolná próféciája a félredobott, megvetett s végül mégis a templom szegeletkövévé lett kőről. /Csel. 4:10-11./ Mintha csak azt mondaná nekik: Azt hiszitek, hogy győztetek, hogy legyőztétek Krisztust? Tévedtek. Mindig az Isten győz. Csak idő kérdése ennek nyilvánvalóvá létele. Lehet, hogy 12 évig kell rá várni, mint a Zorobábel-féle templom építésénél, de lehet, hogy már három nap múlva torkára forr Isten ellenségeinek a diadalmi tor, mint nagypéntek után húsvétkor.

Mikor évek múlva levelét írja a szétszéledt és szórványsorsba került, nyomorgatott hittestvéreinek, nekik is ezt írja: "A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a szegeletnek fejévé és megütközésnek kövévé s botránkozásnak sziklájává. /I. Péter 2:7./ Nekik is a 118. zsolná szavaival kiáltja oda: Mindig az Isten győz!

4. Ez a zsolná lett azután Luther győzelmi éneke is.

Mikor 1530-ban az ágostai birodalmi gyűlésen az evangélium ügyét tárgyalják s hitvallásunkat mutatják be, Luther a birodalmi átok miatt nem lehet jelen. Coburg várában húzódik meg. Oda kapja a híreket, s onnan küldi üzeneteit. Nehéz napjaiban a 118. zsoltár magyarázatával foglalkozik. Írásba is foglalja, s ebben bizonyosságot tesz arról, hogy milyen bátorítást és erőt jelent számára ez a zsoltár. Azt írja: "Ez az én zsoltárom, melyet szeretek. Sokszor szolgált már nékem és sokszor segített ki nagy szükségből, melyből különben sem császár, sem királyok, sem bölcsek, sem okosok nem tudtak volna kiségetni." Különösen a 17. vers ragadta meg, melyet Krisztusra is, magára is, az evangélium ügyére is vonatkoztatott: "Nem halok meg, hanem élek, és hirdetem az Úrnak cselekedeteit." Nehéz időkben sokszor írta krétával maga elé az asztalra, még a falra is ezt a latin szót: Vivit! Él! Él Krisztus és Vele én is élek. Luther-rózsája kék egébe is ezt írta: Vivit!, csak ma már el szokták hagyni ezt a felírást róla. Pedig Luther ebből a húsvéti hitből élt. Ez volt minden rettenthetlen bátorságának egyetlen magyarázata: Győz az Isten! Csodálatos ez, emberi ésszel sokszor fel sem fogható. Néha épp abban győz, hogy legyőzik, mint nagypénteken is.

5. Az egyház történetéből már csak egyetlen példát hozok fel. Ez a zsoltár volt Rochette francia lelkész győzelmi éneke is.

Ez a francia lelkész a pusztá predikátorainak egyike volt. Így nevezték azokat a lelkészeket, akik a francia protestánsüldözés idején életük kockáztatásával gondozták a híveket, éjjel pusztákban és elhagyatott helyeken tartottak titkos istentiszteleteket. Egy éjjel egy gyermek megkeresztelésére hívták. A vezető ügyetlensége miatt egy őrjárat karjaiba futottak, mely elfogta őt. Három nemes ifjú a segítségére sietett, hogy kiszabadítsa. Azok is fogságba estek. Mind a négyüket halálra ítélték. A lelkészt felakasztásra, a nemes ifjakat lefejeztetésre. Egyszerre végezték ki mind a négyet. Először a lelkészt. 1762. február 19-én állt a 26 éves lelkész az akasztófa alá. Utolsó szavai ezek voltak: "Ez a nap az, melyet az Úr rendelt; örvendezzünk és vigadjunk ezen!" Íme a 118. zsoltár mint győzelmi ének az akasztófa tövében! Engem legyőzhetnek, de győz az Isten!

Zenged-e te is ezt a húsvéti győzelmi éneket? Tudod-e, hogy nem veszett ügy képviselője vagy, nem kivégzett vezér szétszórt seregéhez tartozol, hanem diadalmas Urad van, akit megöltek, de feltámasztotta Őt Isten, akit legyőztek és mégis győzhetetlen lett? Vivit! Él Krisztus! Istené az utolsó szó. És ez a szó a húsvéti diadalmat hirdeti: Győz az Isten! Ámen.